श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-1)	प्रश्नपत्रम् – ४	
विषयः - साहित्यम् (काव्यवर्गः)	(C.F.-4.1.3. New)	गुणाः - ७०
दिनाङ्कः - १८/१२/२०१८	*ग्रन्थः वासवदत्ता (पूर्वार्धः) सुबन्धुविरचिता*	समयः -२.०० तः ०५.००

प्रथमान्विति:

प्रश्नः १ निम्नलिखिताभ्यां एकस्य ससन्दर्भ व्याख्यां कुरुत । **(५)**

(१) खिन्नोऽसि मुञ्च शैलं बिभ्रमो वयमिति वदत्सु शिथिलभुजः ।
भर भुग्नवितत बाहुषु गोपेषु हसन् हरिर्जयति ॥

(२) हस्त इव भूति मलिनो यथा यथा लङ्घयति खलस्सुजनम् ।
दर्पणमिव तं कुरुते तथा तथा निर्मलच्छायाम् ॥

प्रश्नः २ *सुबन्धुकवेः जीवन-परिचयं लिखत।* **(१०)**

(अथवा)

वासवदत्ता ग्रन्थस्य गद्यात्मकेन वैशिष्ट्यं वर्णयन्तु ।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ एकस्य गद्यखण्डस्य ससन्दर्भ विवेचनं कुरुत । **(५)**

(१) तस्य च पारिजात इव आश्रितनन्दनः हिमालय इव जनितशिवः, मन्दर इव भोगि भोगाङ्कितः कैलास इव महेश्वरोपभुक्तकोटिः मधुरिव नाना रामानन्दकरः ।

(२) आकर्षणमन्त्र सिद्धिमिव मनसः, चक्षुर्बन्धनमहौषधिमिव मन्मथेन्द्र जालिनः, त्रिभुवनविलोभन सृष्टिमिव प्रजापतेः, अष्टादशवर्षदेशीयां कन्याम पश्यत्स्वप्ने।

प्रश्नः ४ *वासवदत्तायाः कथायाः सारांश लिखन्तु।* **(१०)**

(अथवा)

चिन्तामणिभूपस्य वर्णनं कुरुत।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ एकस्य गद्यखण्डस्य ससन्दर्भ व्याख्या कार्या । **(५)**

(१) अथ तस्य प्रियसखो मकरन्दो नाम कथमपि लब्ध प्रवेश दर्शनः कन्दर्पसायक-प्रहारवंश कन्दर्पकेतुमुवाच ।

(२) अपि पुनर्गृहीत सत्यथा भवन्ति। इत्यादि वदति तस्मिन्मकरन्दे प्रियसखे, कथमपि स्मरशरप्रहार परवशः कन्दर्प केतुः परिमिताक्षरमुवाच।

प्रश्नः ६ *कन्दर्पकेतुविरहवर्णनं साधुस्वभाववर्णनं च लिखत।* **(१०)**

(अथवा)

रेवावर्णनं गङ्गावर्णनं च कुरुत।

चतुर्थान्वितिः

प्रश्नः ७ अधोलिखितयोः गद्यखण्डयोः एकस्य व्याख्याकर्तव्या । (५)

(१) प्रशस्तकेदार इव बहुधान्य कार्य संवाद कः, पार्थ इव सुभद्रान्वितः सभीमसेनश्च, कृष्ण इव सत्यभामोपेतः सबलश्च श्रृङ्गारशेखरो नाम राजा प्रतिवसति।

(२) केचित्तिर्यग्गतय इव सुगन्धवाहाः केचित्कौरव सैनिका इव द्रोणाशासूचकाः, केचित्कैरवा करा इवा सोढ शूरभासः क्षणमेवं स्थिता राज पुत्राः । सा च क्षणैनैताने कैकशः समवलोक्य विरक्तहृदया सती तस्मात्कर्णीरथा दवततार।

प्रश्नः ८ *श्रृङ्गारशेखर वर्णनं कुरुत।* **(१०)**

(अथवा)

नगरव्यवस्था वर्णनं वसन्त वर्णनं च लिखत।

प्रश्नः ७ अधोलिखितेषु दशप्रश्नानां उत्तराणि एकैक वाक्येन लिखत । (१०)

(१) वासवदत्ता कथा वा आख्यायिका वर्तते ?

(२) वासवदत्ता कथायां नायकः कः ?

(३) कन्दर्प केतोः पितुः नाम किम् ?

(४) कन्दर्पकेतोः मित्रस्य नाम किम् ?

(५) कुसुमपुरस्य नृपः कः ?

(६) श्रृङ्गारखेररस्य पुत्र्याः नाम किम् ?

(७) वासवदत्तायाः मातुः नाम किम् ?

(८) वासवदत्ता केन लिखिता ?

(९) वासवदत्ता स्वप्ने किम् अपश्यत् ?

(१०) मङ्गलाचरणे कस्याः देव्याः स्तुतिः वर्तते ?

(११) मङ्गलाचरणे किं वृत्तम् ?

(१२) अस्यां कथायां कस्य पर्वतस्य वर्णनं अस्ति ?

(१३) सिंहः कस्योपरि आक्रमणं कृतवान् ?

(१४) काव्यस्य कति भेदाः ?

(१५) अस्यां कथायां मुख्य रसः कः ?

--००--